

ДО ГОСПОДИН РАДОЕ И.: ЗА СЪЩНОСТТА НА НЕЩАТА

Казвате сърдито, че сте чели Светото Писание, но не сте намерили в него онова, което сте търсили. Ако бяхте търсили отговор на въпроса кой е създал този свят, щяхте да го намерите. Ако сте питали как е сътворен човекът и какво достойнство му е отредено, щяхте да получите отговор. Ако сте искали да узнаете Божиата воля и всичко онова, което Бог изисква от Вас, за да спасите душата си, със сигурност щяхте да го научите. Но Вие не сте се интересували от всичко това. Очаквали сте да намерите в Светото Писание отговор на въпроса: какво представлява праматерията, от която е сътворен този свят? И каква е общата същност на всички неща? Или: какво е тестото, от което е замесено всичко съществуващо? Очакванията Ви са напразни. Нито Светото Писание, нито природата ще Ви дадат отговор на този въпрос. Ако човекът, най-разумното от всички творения, не може да каже от какво е създаден, то коя друга твар би могла да направи това?

Св. Василий казва: „Този, който разказва за сътворението (на света), ни учи само, че в начало Бог сътвори небето и земята, считайки за достатъчно да ни открие Кой е сътворил и украсил земята; а от това да изследва каква е същността на земята, се е отказал като от работа напразна и безполезна за слушателите“. И Христовият апостол казва, съветвайки Тимотей: „А от глупави и невежествени разисквания отбягвай, като знаеш, че те пораждат крамоли“ (2 Тим. 2:23). И наистина в течение на цялата човешка история между хората е имало много и премного крамоли по въпроса от какво е сътворен този свят и каква е неговата основна материя или праматерия.

Светото Писание ни открива само онова, което е потребно и целесъобразно. То ни съобщава, че светът е сътворен чрез Божието Слово и че той е образ и символ на духовния свят, на духовната реалност. Впрочем защо ни е да изследваме същността на всички неща, ако още не сме се отучили от сквернословие, кражбите, похотта, завистта, суетата и останалите черни грехове и пороци? Нека се потрудим над това, което е първостепенно, а второстепенното да оставим накрая.